

THÁC GIEO NÚI CẤM

Đà Lạt có nhiều thác nước. Thác CAM LY nằm gần thành phố nhất, chỉ cách khoảng 2 cây số, nên được nhiều khách lui tới. Thác được tạo thành từ dòng nước hợp chảy chung từ hồ Xuân Hương lên lên khúc qua nhiều khu dân cư nhỏ mới di lộ a xanh mơn mĩ, hồ nước về phía Tây, dòng nước đổ xuống thành nhiều tầng đá hoa cương lên và tạo ra sự sôi, tô điểm cho Đà Lạt thêm vẻ yêu kiều, duyên dáng.

HỒ A HOÀNH viết:

“Lúc đó thác Cam Ly (địa điểm ở Yersin trước năm 1975) là một dòng suối nhỏ, mùa mưa nước chảy khá mạnh. Tên Cam Ly ngày nay bắt nguồn từ tên người tù trước kia ở Koho. Ông ta tên là K'mly, sau khi chết, bể nước này dùng tên ông mà đặt tên cho con suối đó mà họ xem như là quê hương của người Koho địa phương Lâm Viên. Về sau, người Việt đổ về thành Cam Ly. Trong một thời gian ngắn thì năm 1950 chấp thác Cam Ly, phía dưới có hai câu thơ:

*“Cam Ly nước chảy về đâu?
Cho ta nhìn gió mới thổi về đâu.”*

Thác Cam Ly trở thành một thắng cảnh để du khách thăm viếng bắt đầu từ năm 1912. Nằm trên một ngọn đồi có gió mát là lăng ông bà Nguyễn Hữu Hào, tức ông bà cụ công Long Mỹ, nhà vua hoàng đế Bảo Đại. Ông Hào là một người theo đạo Công Giáo, có quốc tịch Pháp, quê ở Gò Công, có nhiệm vụ đến địa phương Đà Lạt, Cầu Đất. Ông Hào là rể của ông Nguyễn Sĩ, thân phụ bà Nam Phương hoàng hậu, một năm 1939.”

Nhà thơ QUÁCH TẤN cũng từng ghi lại những kỷ niệm của mình với HÀN MẠC THẠCH thác Cam Ly:

“Mùa Xuân 1933, nhân được nghỉ phép, tôi đi cùng gia đình bà Bùi Xuân Lang lên Đà Lạt thăm tôi. Vui mừng khôn xiết tôi. Tôi xin phép nghỉ mấy hôm để đưa tôi đi xem thắng cảnh. Trước hết đi xem các cảnh đẹp. Cảnh nào cũng làm cho tôi trầm ngâm.

Đến Cam Ly, tôi nhớ đến những kỷ niệm ngày. Khách du quan lúc nào cũng có. Phấn đông đưa đến nơi thác, và nơi các tiểu đình. Tôi thích đứng trên những chiếc cầu cong cong làm bằng những khúc thông đỏ nguyên vẹn và bắc ngang qua những dòng khe đá chảy quanh co.

Gió thổi mát lành và mùi hoa rừng thoảng thoảng đưa. Vì cảnh mê mông, không thể đứng một chỗ được. Theo những con đường khúc khúc và rợp bóng thông, những rừng cây vì có người coi sóc. Tôi đưa tôi vào rừng sâu. Bóng người lướt qua kẽ lá trong trong như bóng trắng và tiếng thông cuốn gió nghe ào ào như tiếng sóng.

Đứng trên đồi cao trông xuống cánh rừng Ái Ân (Bois d'Amour) thật đẹp khác hẳn nhìn một bình nguyên gió mát. Chợt nhớ câu hát trong tuồng Hịch Sanh của Đào Tấn, tôi buồn ngâm hát:

*“Lao xao sóng bả a ng n từng,
Gian nan là n anh hùng ph i vay.”*

T v tay khen:

- Th t tân k !

Tôi ti p:

- Ai có lên đây m i th y ch “tùng đào” c a c nhân là đúng và câu hát c a Đào Công là tuy t di u! Rõ ràng là c nh ch y gi c trên núi cao! Song vì nông n i, có ng i đã c gan chê r ng “sóng gì i b a trên ng n từng đ c” và s a i là “lao xao sóng v c i từng!”. Th t m t h t c nhân nh !

T c i:

- ch n m trong lòng gi ng, bao gi bi t đ c ni m bao la c a bi n đông.

Đ n chi u, khi ra v , T quay i nhìn c nh m t l n n a và nói: Câu “Gành đá n c tuôn màu b c ánh. R ng thông ác r i ch vàng thêu.” th t đã v đ c “cái đáng v ” c a Cam Ly. T n Đà khen là ph i.”

VI T TRANG ghé thăm thác Cam Ly cũng c m h ng v i cái m ng m c a thác và làm th u ni m, bài “Bên thác Cam Ly”:

*“M i b c nhàn du i c ph n h ng
R ng m i m ng thác bên đ ng
Đá n m v n k lòng thanh i nh
N c r i ngàn hoa nh c r n ràng
Vài cánh chim ch u chao c b c
M t làn gió mu n đ ng cành đ ng
Đ y v i thác có cùng m a n ng
Mà b t đâu r i khách v n ph ng.”*

CAM LĨNH cũng cùng hòa đi u. Tuy đã thăm thác nhi u l n nh ng nay, khi i đ ng chân bên thác, v ng nghe ti ng chuông chùa, lòng c m th y thanh th n, vi t bài th “Thác Cam Ly”:

*“Cam Ly lui i đã bao i n
C nh v n i mùa m t nét xuân
i t thác tuôn dòng cu n cu n
Âm u r ng r m lá r ng r ng
Chùa bên chuông dóng h i thong th*

*Lời đá vàng rồi bức vẽ
Nhìn mãi non non nước nước
Lòng trẻ non âu cũng nhai vài phân"*

Thác PRENN khung cảnh rất nên thơ, nằm trên quercus 20, cách thành phố Đà Lạt khoảng 12 cây số về phía Nam. Dòng thác Prenn, con nước rất hiền hòa vào với thiên nhiên trở nên "thoát tục". Trên đỉnh cao 15m màn nước đổ ào ào xuống mặt cái hồ xinh xắn phía dưới như một bức rèm trắng che phía ngoài mặt cái hầm chôn, bên trong hầm chôn có bức chiếu chiếu u nhò nhò cho du khách dạo chơi luồn trong dòng thác chảy. Mặt bên là vách đá, mặt bên là màn nước mát lạnh.

Dòng trên chiếu du khách sẽ được nhìn phong cảnh qua lăng kính bóng nước rực rỡ sáng và lấp lánh. Vào thời điểm thu hoạch thì hình thành chiếu vòng móng trời với bảy màu đỏ, cam, vàng, lục, lam, chàm, tím hiện ra rất đẹp mắt. Qua chiếu các thanh niên nam nữ thi nhau giơ tay hứng nước, trao tặng nhau những cánh hoa bay hoặc tranh nhau đuổi theo những cánh bướm như trên các đài thông thơm, rồi đuổi nhau dạo chơi dưới chân thác hoặc say sưa ngắm cảnh non nước hữu tình. Bức tranh toàn cảnh ở đây là sự kết hợp đẹp đẽ giữa trời mây, non nước mà dòng thác Prenn là một nét chấm phá vô cùng sống động. Xung quanh thác Prenn là thung lũng ngàn hoa, là đài thông xanh thẫm thơm.

Dòng thác Prenn trong như một bức rèm trắng muốt che phủ ra vào của thành phố Đà Lạt. Khu rừng quanh thác Prenn có thời còn được chọn làm nơi nuôi dưỡng các loài thú vật hoang dã như công, trĩ, voi, hổ, nai...

**ĐÀ LẠT
NGÀY THÁNG CŨ**

SOẠN GIẢ:
NGÔ TĂNG GIAO
LƯỢT SỰ ĐÀ LẠT
HUYỀN TRÂM XUẤT BẢN 2010